

5., 6. og 7. TRINN

– Undervisningsmaterieell for lærere

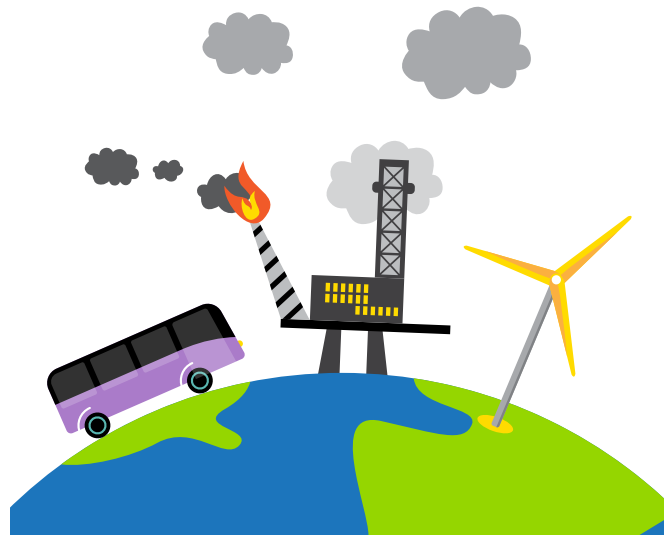

Uke 1: Hjertesone og trafikksikkerhet

KONKURRANSESTART

DET ER VÅRT ANSVAR Å TA VARE PÅ JORDKLODEN

Den flotte jordkloden vår blir mer og mer ødelagt av oss mennesker. Vi som lever på jorda forurensar mer enn noen gang. Det er alle sitt ansvar å sørge for å ta vare på jordkloden slik at alt som lever her kan fortsette å leve videre. Men, vi må faktisk endre vanene våre for å få det til. Derfor er det kjempeflott at dere er med på Beintøftkampanjen! Å gå, eller sykle til skolen, gjør at man kjører mindre bil, og det er et kjempeviktig bidrag til at jordkloden skal få det enda bedre. Alle utslippene fra bil, som eksos, er ikke særlig bra for naturen. Og tenk på alle plantene, menneskene, dyrene og insektene som lever der. Alle vekster og skapninger på jorda trenger frisk og god luft. Derfor må vi sammen ta ansvar.

GRUBLESPØRSMÅL:

- Hvorfor har vi egentlig meldt oss på Beintøft?
- Hvordan bidrar vi til en friskere jordklode ved å gå eller sykle til skolen?
- Hva tror du kan skje med jordkloden vår dersom vi ikke begynner å ta mer ansvar?
- Hva er viktig å tenke på når man skal gå eller sykle i trafikken?
- Hvorfor har vi trafikkskilt?
- Hvordan tror du det hadde vært dersom vi ikke hadde regler eller skilt i trafikken?

FORURENSING – skade på jordkloden og miljøet

VANER – noe vi gjør veldig ofte, nesten hver dag

BIDRAG – å hjelpe til

UTSLIPP – farlige gasser og stoffer som skader jordkloden

VEKSTER – planter og trær

SKAPNING – et levende dyr, menneske eller insekt

GÅ TIL SKOLEN

Barn trenger mye aktivitet for å vokse og utvikle seg på en god måte. Derfor er det veldig fint å la bilen stå og heller gå eller sykle til skolen. Det bidrar til friske og glade barn. Men når man skal gå eller sykle til skolen er det viktig at man følger noen trafikkregler slik at alle kan være trygge. Heldigvis finnes det skilt som hjelper oss med akkurat dette.

FOTGJENGERFELT

Fotgjengerfelt viser hvor man skal krysse en bilvei. Det er kjempeviktig at man går over veien der det er markert med de hvite stripene. Men før man går over må man se seg to ganger til venstre og høyre for å passe på at det ikke kommer biler.

SKILT TIL FOTGJENGERFELT

Dette skiltet viser at her er det fotgjengerfelt. Det betyr at bilene bør være forsiktige og senke farten i tilfelle noen skal krysse veien.

SKILT TIL SYKKEL- OG GANGSTI

Sykkel- og gangsti. Dette skiltet viser både biler og mennesker hvor det er fortau og dermed trygt å gå eller sykle. Biler har ikke lov til å være på fortauet.

FOTO: Bjørn Erik Pedersen, Wikimedia Commons

BARN LEKER

Dette skiltet viser at biler må være ekstra forsiktige fordi barn leker i gata.

BARN I VEIEN

Dette skiltet har du kanskje sett ved skolen din? Det viser at her er det fare for barn i veien og biler må være ekstra forsiktige.

FOTO: Magnus Manske, Wikimedia Commons

REFLEKSVEST

Refleksvest redder liv. Det er utrolig viktig at man bruker refleks dersom man skal gå ute når det er mørkt. Husk å alltid ha refleks eller refleksvest på lur.

FOTO: Santeri Viinamäki, Wikimedia Commons

SYKKELLYKT

Dersom man skal sykle til skolen, eller på fritiden når det er mørkt ute, så må man ha lykt på sykkelen. Det er veldig viktig for å bli sett og for å se andre.

FOTO: Jørgen Larsen, Wikimedia Commons

HJELM

Hjelm er livsviktig! Selv om man føler at man er god til å sykle, så er det veldig viktig å bruke hjelm. Alltid. Dersom en bil ikke ser deg kan det redde livet ditt å ha på hjelm. Plutselig kan en ball, eller en hund komme ut i veien. Da må man svinge unna og det kan hende man faller. Hjelmen er helt nødvendig for å ikke bli skadet.

HJERTESONE

Å skape en hjertesone vil si å få mindre biltrafikk i området rundt skolen og lage en tryggere skolevei. En hjertesone rundt skolen gjør det sikrere for elevene å gå eller sykle, for det blir tryggere rundt skoleporten når det kjører færre biler der. Mange barn har lyst til å gå eller sykle til skolen, men blir likevel kjørt. Men det er både gøy og smart å la bilen stå. Barn som går og sykler til skolen får mosjon, frisk luft, treffer venner og blir vant til å ferdes i trafikken.

Sammen med skolen kan foreldrene bli enige om hvor hjertesonen skal være. Når man lager hjertesone kartlegger man de farligste punktene rundt skolen og finner trygge steder der barn som blir kjørt kan bli sluppet av. Dette kaller vi for "droppsoner". I en hjertesone skal det også være lett å parkere med sykkel. Biler må parkere utenfor hjertesonen.

Det er mange måter å lage en hjertesone på. Bruk området rundt skolen og marker hvor deres hjertesone går!

GRUBLESPØRSMÅL:

- Hvorfor tror du at foreldre velger å kjøre barna sine til skolen selv om barna vil gå eller sykle?
- Hvor synes du sykkelparkeringen bør være på deres skole?
- Hvor synes du at bilene skal parkere?
- Hvor er de farligste stedene på din skolevei?

KART

Man kan si at et kart er som et bilde, eller et lite stykke av jordkloden som hjelper oss til å finne frem og vite hvor vi er eller hvor vi skal. Kart har hjulpet mennesker til å oppdage verden i hundrevis av år. I dag har vi moderne teknologi som gjør det lettere for oss å lage kart. Blant annet finnes det satellitter i verdensrommet som stadig vekk tar bilder av jordkloden ovenfra. Derfor vet vi helt sikkert hvordan jordkloden ser ut og hvor det finnes land.

"Google Maps" er et digitalt kartprogram. Det kan ved hjelp av folks smarttelefoner i området beregne hvor lang tid det vil ta å komme seg fra et sted til et annet akkurat der og da.

GRUBLESPØRSMÅL:

- Hvilke forskjellige ting kan du bruke kart til?
- Hva slags ulike typer kart tror du finnes?
- Hvordan tror du man lagde kart før i tiden, da man ikke hadde den teknologien vi har i dag?
- Hvilke funksjoner har Google Maps som vanlige papirkart ikke har?

AKTIVITET I KLASSEROMMET

Til denne aktiviteten trenger elevene nettbrett eller PC. De skal jobbe med skoleveien sin i Google MAPs.

Start økten med å spør elevene om de kjenner til funksjonene i Google MAPs. Dersom du som lærer ikke er kjent med Google MAPs fra før av, så kan elevene ta det som en utfordring å undersøke de ulike mulighetene selv, for så å forsøke å forklare hensikten med de ulike kartfunksjonene. Dere må også ha blanke ark tilgjengelig, gjerne A3. Elevene skal tegne forstørrede utgaver av det digitale kartet over skoleveien sin.

Oppgaver - Google Maps:

- 1) Søk på "Google MAPs" på internett.
- 2) Nå vil du se stedet hvor du befinner deg
- 3) Trykk på pilen til høyre i søkefeltet hvor det står "veibeskrivelse"
- 4) I øverste felt skriver du inn hjemmeadressen sin. I feltet under skriver du inn skolens adresse eller skolens navn. Du vil nå se raskeste mulig vei til skolen, gatenavn, avstand osv.
- 5) Dersom du trykker på den gule mannen nederst til høyre på kartet, for så trykke direkte på kartet, vil du kunne se 3D-bilder av gatene.

Svar på spørsmålene:

- 1) Hvor lang er skoleveien din ifølge Google MAPs? Hvor langt skal du gå til sammen i løpet av disse fire ukene?
- 2) Hvor lang tid vil det ta deg å komme deg til skolen ved å gå/sykle/eller ta kollektivtransport? Velg det alternativet som passer for deg. Når må du dra hjemmefra for å rekke skolen? Husk hjelm hvis du skal sykle!
- 3) Hvor mange gater skal du krysse på vei til skolen? Skriv ned gatenavnene.
- 4) Dersom Google MAPs foreslår alternativ rute, hvor stor er tidsforskjellen?
- 5) I følge Google MAPs, hvordan kan du komme deg til skolen med kollektivtransport? Hvor lang tid vil det ta?
- 6) Hvor lang skolevei har klassen til sammen? Velg om dere skal regne i meter eller kilometer. Dersom hver elev i klassen går til skolen hver dag i fire uker, hvor langt har klassen gått/syklet til sammen?

HJEMMELEKSE

Print ut googlekart over skoleområdet. Marker ditt forslag til hertesone. Marker der sykler skal parkeres, der biler skal parkeres og steder elever kan bli sluppet av når de kjøres til skolen. Er det noen steder det burde være fotgjengerovergang? Er det andre ting du vil ha med i din hertesone? Vis frem og fortell om din hertesone i klassen.

FOTO: Noa Strupler, Flickr